

"DARBININK"
UTARNINKAS, LAPKRIČIO 29 D., 1921.
Mokymai...
Ukrainų...
Bostone ir apylinkėse...
"DARBININKAS"
200 BROADWAY, BOSTON, 27.
Tel. South Boston 690.

REIKALAI.

DARBININKŲ JAVIZACIJA.

W York. — Keletas uni-
versitetai išleido atsi-
kimo, kviečiantį suva-
vinti sausio 7, 8 ir 9 d.
su tverti United Labor
Council of America. Tai bus
organizacija prieš Amerikos
Darbo Federaciją.

RINKIMAI BELGIJOJ.

Bruselis. — Belgijos rin-
kimuose į parlamentą pra-
laimėjo liberalai. Žemes-
niuose rinkimuose socialistai
neteko keturių vietų. Už tad
socialistai senate laimėjo 24
vietas. Katalikai senate lai-
mėjo tris vietas ir dabar se-
nate katalikai ir socialistai
yra veik lygiame skaičiuje.
Liberalai senate pralaimėjo
20 vietų.

KETINA PRADETI DARBĄ.

London. — Anglijos val-
džia skelbia, jog jei nusigin-
klavimo konferencija nieko
neišspręs nusiginklavimo
klausimu per dvi savaites,
tai pradės karo laivų staty-
mą.

AMŽIUS PAILGES.

New York. — Nuo 2074
metų sveikatos sąlygos taip
pagerės, kad vidutinis žmo-
gaus amžius bus 100 metų.
Taip apskaitė Randalas
Kryžius. Susekta šitaip:
ištirta kad New York'e 1910
m. vidutinis mirusių žmo-
nių amžius buvo 35 metai,
1920 m. jau buvo 39. Todel
per 153 metus amžius pail-
gės iki 100 metų.

NUSINĖSĖ GRABAN PASLAPTĮ.

Rymas. — Carlo Ciopa,
garsus juodrankis galvažū-
dis, mirė kalėjime. Jis bu-
vo suareštuotas New York'e
ir deportuotas Italijon.
Prieš pat mirtį pašaukė bro-
li, norėdamas pasakyti, ku-
riojo vietoj Amerikoje yra pa-
slėpęs \$100.000. Bet mirė
prieš brolio atvykimą kalėjim-
an.

DIDIS GAISRAS.

Augusta, Ga. — Išdegė bi-
znavojo miesto dalis. Nuos-
tolių už apie \$2.000.000.

NELAIMĖ TEATRE.

New Haven, Ct. — Rialto
judomųjų paveikslų teatre,
iškilio gaisras. Žuvo keletas
žmonių, daug sužeista. Vi-
sas teatras sudegė.

SUSTREIKAVO.

New Orleans. — Laivų
liudotojai, skaičiuojantys 15.000,
sustreikavo, norėdami pa-
remti kitus laivų sustreika-
vusių darbininkus. 70 lai-
vų laukia priliudavimo. I
sustreikavusių laivų darbi-
ninkų vietas kompanijos bu-
vo gavę skubų. Tai tuomet
laivų liudotojai išėjo
streikan. Laivų darbininkai
sustreikavo dėl algų nukapo-
jimo.

VAIKŲ DARBAS COLORADO RADOŠ BUKŲ LAUKUOSE.

Suv. Valstijų Darbo De-
partmentas per savo Vaikų
Biurą išleido indomų strai-
psnelį apie vaikų padėjimą
burokų laukuose Coloradoje.

Dviejuose pavietuose ne-
mažiaus 1,077 vaikų, dar ne-
turint šešiolikos metų, dir-
ba burokų laukuose. Ketu-
ris penktadalis vaikų dar
neturi keturiolikos metų,
ketvirta dalis neturi dešimties
metų, ir keli dar neturi aš-
tuonių metų.

Daugumas iš tų vaikų,
darbininkų vaikų, tų darbi-
ninkų, kurie atlieka sunkesni
darbą laukuose. Maža dalis
vaikų prigulėjo prie buro-
kų-auginytojų šeimynų. Pa-
prastai darbininko šeimyna
gyvena mieste netoli burokų
lauko, bet pavasaryje persi-
krausto ant burokų ūkės ir
tik po pieties grįžta atgal į
namus.

Kartais cukraus bendro-
vės parsitraukia šeimynas iš
įvairių krašto dalių.

Vaikai dirbo pavasaryje,
kuomet reikalinga retinti
jaunus augalus prieš užau-
gant, ir rudenį kuomet
reikalinga iš žemės išrauti ir
viršus nukirsti.

Kuomet retina augalus
vaikams prisiema daug lenk-
tis ir kuomet jau išrauna,
vaikai turi sunkius punde-
lius pakelti ir nešti. Iš 1.000
vaikų, vaikų biuro gydyto-
jas, rado, jog 70 nuos. tapo
netinkamais padaryti.

Vaikai turi dirbti apie de-
vynias arba daugias valan-
dų dieną.

40 nuos. vaikų tarp devin-
tų ir šešioliktų metų mokyk-
lose nuo metų iki septynių
met atsilikę moksle.

Vaikai turėjo prastą ap-
švietimą, nes tėvai iš mo-
kyklų atimdavo juos kovo
mėnesį ir jie sugrįžta lap-
kričio mėnesį. Kai kuriose
vietose specialės vasarinės
klisos laikytos dėl tų darbi-
ninkų vaikų.

Padėjimas tarp vaikų ap-
gailėtinas, nes kuomet pri-
statyti prie darbo mokslas
praleistas.

"VIS ANT MANO PEČIŲ."

MARŠRUTAI.

LDS. apskriviai labai daž-
nai rengia prakalbų maršru-
tus, bet ne visuomet ir ne vi-
sos kuopos prie jų gerai pri-
sirengia.

Labai dažnai salės būna
pustušios ir pasekmės iš to-
kių prakalbų ne kokios. Ne-
atėję ir prakalbas net ir L.
D. S. nariai.

Dabar rengiamas LDS. N.
Y. ir N. J. apskričio prakal-
bų maršrutas.

Kad šis maršrutas pilnai
nusisektų, tai reikia visiems
LDS. nariams, tų kuopų,
kur prakalbos įvyks, padir-
bėti:

- 1) gerai išgarsinti;
- 2) pasirūpinti užtektinai literatūros;
- 3) laike prakalbų nariai turėtų parduoti literatūrą, prirašinti narius ir tt.

Būtų gerai, kur galima,
prakalbas rengti su įžanga,
kad ir 10 centų: už įžangą
duoti tos vertės brošiūrėlių.
Tokiu brošiūrėlių galima
gauti centre. Tai būtų vie-
nas iš geriausių būdų išpla-
tinti spaudą.

Tikiuosi, kad N. Y. ir N.
J. apskričio LDS. kuopos
prisirengs prie šio maršruto
taip gerai, kad jis ne tik ap-
simokės finansiskai, bet ir
kuopos pasidvigubins na-
riais.

A. F. Kneizys,
L. D. S. Sekretorius.

GYVACIŲ NEPRIETELIUS.

Paryžius. — François Ja-
nniord gyvenas Dijone turi
gyvenimo tikslą naikinti gy-
vates. Apie tą vietą tų šlyk-
sčių yra daug ir jos labai
pavojingos. Minėtas gyva-
nių neprietelius per pastara-
sias penkiolika dienų nužū-
dė 550 bjaurių. Per pas-
taruosius 10 metų jis jų už-
talžė 20.000.

L. D. S. NEW YORKE IR NEW JERSEY APSKR. PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Šio apskričio kuopos turė-
tu kosmarčiausia rengtis
prie prakalbų. Išgarsinkite
taip, kad visi lietuviai dar-
bininkai ir darbininkės žino-
tų kada ir kur bus prakal-
bos.

Maršrutas prasidės nuo
gruodžio 4 d. ir tęsis iki
gruodžio 17 d. š. m. Bus se-
kančioje tvarkoje:

- Gruodžio 4 d. š. m. LDS. 12 kp.
Brooklyn, N. Y., 3 val. po pietų.
Tą patį dieną L. D. S. 10 kp.
Brooklyn, N. Y., 7 val. vakare.
Gruodžio 5 d. L. D. S. 9 kp.
New York City, 7:30 val. vaka-
re.
- Gruodžio 6 d. L. D. S. 16 kp.
Elizabeth, N. J., 7:30 val. vaka-
re.
- Gruodžio 7 d. L. D. S. 14 kp.
Newark, N. J., 7:30 val. vakare.
- Gruodžio 8 d. L. D. S. 15 kp.
Harrison, N. J., 7:30 val. vaka-
re.
- Gruodžio 10 d. L. D. S. 18 kp.
Paterson, N. J., 7:30 val. vakare.
- Gruodžio 11 d. L. D. S. 73 kp.
Linden, N. J.
- Gruodžio 12 d. L. D. S. 76 kp.
Jersey City, N. J., 7:30 val. va-
kare.
- Gruodžio 13 d. L. D. S. 82 kp.
Trenton, N. J., 7:30 val. vaka-
re.
- Gruodžio 14 d. L. D. S. 81 kp.
Amsterdam, N. J., 7:30 val. vaka-
re.
- Gruodžio 15 d. L. D. S. 67 kp.
Albany, N. Y., 7:30 val. vakare.
- Gruodžio 17 d. L. D. S. 71 kp.
Rochester, N. Y., 7:30 val. vaka-
re.

Kalbėtojas bus iš L. D. S.
Centro, Boston, Mass.

Bus plačiai kalbama apie
darbininkų reikalus ir apie
Lietuvos dabartinę padėtį.

LDS. kuopos visais marš-
ruto reikalais kreipkitės
prie LDS. N. Y. ir N. J.
Apskričio maršruto rengėjo

Paulius Kyrio,
222 So. 9th St.,
Brooklyn, N. Y.

BOMBA I GALVA NAUSKĄ.

Kaunas, Lapkr. 26 (Asso-
ciated Press). — Lietuvos
finansų ministeris Galva-
nauskas vakar ryte, 3 val.,
tapo sunkiai sužeistas bom-
ba, kuri buvo mesta per lan-
gą jo rezidencijon. Ministe-
rio namas ir kiti budinkai
nemažai apgadinti. Sprogi-
mas bombos sujudino Ame-
rikos konsulatą.

PULS LENKIJĄ.

Berlin. — Eina gandai,
jog Rusijos bolševikų val-
džia pastaruoju laiku pada-
rius milžiniškus karo daik-
tų užsakymus. Sako, kad
Rusijos valdžia pradės puo-
limą ant Lenkijos už poros
mėnesių.

NAUJAS VALDOVAS JAPONIJOJ.

Tokio, Japonija. — Sosto
ipėdinis princas Hirohito
paskirtas Japonijos regen-
tu. Tas padaryta dėl seno-
jo valdovo Yoshihito nesvei-
katos.

PERSEGEJO FRANCIJĄ.

London. — Anglijos už-
sienio reikalų ministeris lor-
das Curzon davė atsakymą
Francijos premieriui Briandui,
kurs Washingtono nusiginklavimo konferencijoj
pasakė, kad Francija nema-
žysianti savo karinių jėgų.
Loridas sakė, kad jei Fran-
cija eis savais keliais ir ne-
paysys didžiųjų valstybių,
tai ji galų gale nepakenks
Vokietijai, o pati neapsisau-
gos. Sakė lordas:

"Tikroji Francijos stip-
rybė ir apsauga nėra jos gin-
klų galybė, kaip jie galin-
gi nebūti. Nėra jos gyven-
tojų dydžio, neįsėmiamame
stiprume. Nėra net jos by-
los teisingume." Ir toliau
nurodė, kad pasaulio opini-
ja nepakęs Europoje jokios
viešpatijos, kuri žvangintų
ginklų ir grėstų pavojumi
pasaulio taikai. Todel jei
Francija savarankaus, tai
susilaiks tautų neapykan-
tos.

PERTRAUKS KONFERENCIJĄ.

Washington. — Tarpe de-
legacijų nusiginklavimo kon-
ferencijos eina kalbos, jog
nuo vidurio gruodžio mėne-
sio konferencija bus per-
traukta. Delegacijos vyks
namo Kalėdų praleisti.

SAUGOJA DELEGATUS.

Washington. — Nusigin-
klavimo konferencijos dele-
gatai yra saugojami nuo pat
jų atvykimo. Dabar ir Ame-
rikos delegacijos nariai yra
sargų lydimi.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

LAZDIJAI. — Neilgai
man teko gyventi Lazdijuo-
se, vos pusantros metų, bet
kiek esu pats patyręs ir nuo
kitų girdėjęs, štai ką apie
juos galiu pasakyti: Prieš
du metus, tais laikais, Lazdi-
jai toli gražu buvo negu da-
bar; bemaž lyginosi su pa-
prastu kaimu. Žmonės gy-
veno vidutiniškai; buvo ir
geriau gyvenančių, bet tik
išimtinai. Tautybės, visi
lietuviai, nors kalbančių bu-
vo ir lenkiškai ir kitomis
kalbomis, bet tas laisva va-
ldžia. Tikybos žvilgsniu –
pusiau katalikai su žydais.
Gyventojų skaičiumi mies-
čiukas gana skaitlingas, sie-
kė iki kelių tūkstančių žmo-
nių. Apšvieta gi, visai že-
ma, vien ką žydai mokinosi,
bet ir tie važiuodavo į kitus
miestus, nes Lazdijuose tais
laikais geros mokyklos ne-
bebuvo. Mūs žmoneliai to-
kiu būdu liko bemoksliai.
Žydai kaip norėjo, taip juos
už nosies vedžiojo. Kada-
gi daugiausiai, kaip minė-
jau, žmonės buvo nemokin-
ti, todėl jiems ir sunku bu-
vo suprasti kas, gera, kas
bloga. Ypač jaunimas gyve-
no išbiuręs, nežinojo kad tai
sūtvers kokią nors draugi-
ją, skaityti laikraščiai, mo-
kytis padarumo ir tt. Jie
mokėjo gražiai traktieruo-
si stikleliais paskambinti, o
po to ir galvas pasidaužyti,
arba kam kitam sudaužyti.
Gerdavo degtinę lyg pasiūtę.
Pinigų kuriam trūkdavo
stačiai ėjo vogti. Aplinki-
niams kaimams vargas buvo
su gyvuliais; nakties metu
nepalik vieno gyvulio, nes
"Lazdijų vagys" žino kur
nuvesti. Vogimu tai pui-
kiai buvo atsižymėję. Dar
ir šiandien Lietuvoje tan-
kiai sutiksi žmogų kursai
puikiai papasakos apie Laz-
dijų vagis.

Dabartinis gi laikas Laz-
dijai kitaip atrodo. Visa-
me miestelyje žmonės kalba
vien lietuviškai. Pats mies-
čiukas tapo apskrities cen-
tru; visos įstaigos jame susi-
spietę. Tvarka geresnė ne-
gu seniau, kaip minėjau, kad
buvo, Vagys visai pranyko.
Žmonės prasikrapštė akis;
savo vaikus pradėjo mokyti,
žymus skaitius vaikų lanko
gimnazija, kuri laikinai
persikrausčius iš Seinų susi-
kūrė Lazdijuose. Beto yra
pradedamoji mokykla, ku-
rioj ir gi nemažai vaikų mo-
kinasi. Jaunimas irgi juo
tolyn, juo geriaus tobulina-
si. Yra viltis, kad ateityje
Lazdijiečiai daugiau pa-
žengs. Bet štai kas Lazdi-
juos yra negera. Visame
miestelyje vos, vos vienas
kooperatyvas lietuvių tėra
susitvėręs, bet ir tas ne laz-
dijiečių, bet pašalinių ka-
mytojų sutvėręs.

visas krautuves, traktie-
valgyklas ir kit. turi
Pamanyti kiek jie šiuo la-
pinigų uždirba, tai net
mė paima, nes jau net
kur jų padėti. Jauni
kai vaikščioja po kaim-
priskimę popierinių
gry ir monija iš kvailių
auksą arba sidabrą,
siunčia kur į Palestiną,
labai kenkia šiai šaliai. E-
tik pinigų turėtų lietuvi-
tuomet daug geriau bū-
nes tie pinigai eity Lietu-
naudai. Man, rodos, reik-
reiktų šiuo žvilgsniu b-
Lazdijiečiams stropesniai
ir neužleisti pirmųjų viet-
žydams, bet patiems į sav-
rankas paimti visą prekyb-
Gana jau bus žydams ma-
žmones lupti, prisilupo p-
kankamai.

ALSĖDŽIAI (Telšių ap-
skrities). — Alsėdžuose pri-
viso labai daug huliganių.
Laikė balsavimo į savivaldy-
bes, jie sudaužė balsavimų
dežutę ir išvaikė komitaję.
Prie to negražaus darbo pa-
sidėjo daug gerų ūkininkų.
Mat bolševikuojantys įvedė
gerus ūkininkus į nelaimę.
Jie manė, kad Alsėdžuose
taip padarys, tai visa Lietu-
vos valdžia nugrius. Be-
veltui jų sumanymas, Pri-
buvę kareiviai tinkamai pa-
vaikino. Be to bus ir tei-
mas. Ot kaip geriems "ga-
vočiams" išeina.

TELŠIAI. — Telšiuose
buvo šv. Misijos pradžioj
spalio, kurias laikė iš kas
kur atkeliavę Tėvai Marijo-
nai. Skelbė Kristaus moka-
lą per penkias dienas. Pa-
kutinę dieną pastatė šv. Mi-
sijų atminčiai kryžių. Tai
pat buvo surengta bažny-
nio komiteto loterija. Bu-
daug dalykėlių, naminių
paukščių ir gyvulių.

Žemaičių Joninės.

Laikraštis Pathfinder ap-
kvoja, kad nuo 1914 metų
ropos tantoms sušėti šioje
tyje surinkta art. \$2,000,000.

UŽSIRAŠYKITE.

Visi išsirašykite Lietu-
vų Studentų Kalendorių 1922 m.
tams. Kalendorius yra klu-
nis, gražiosios apdaros, la-
tinka jaunimui. Visi išsira-
kite. Atsiųskite dolerių,
gausite tą kalendorių ir da-
glebį visokių iš Lietuvos
kraščių.
Kalendorius gali būti
kalėdinė dovanėlė.
Sūskite užsakymą
adresu:
DARBININKAS
366 W. Broadway
Boston 27, Mass.

